

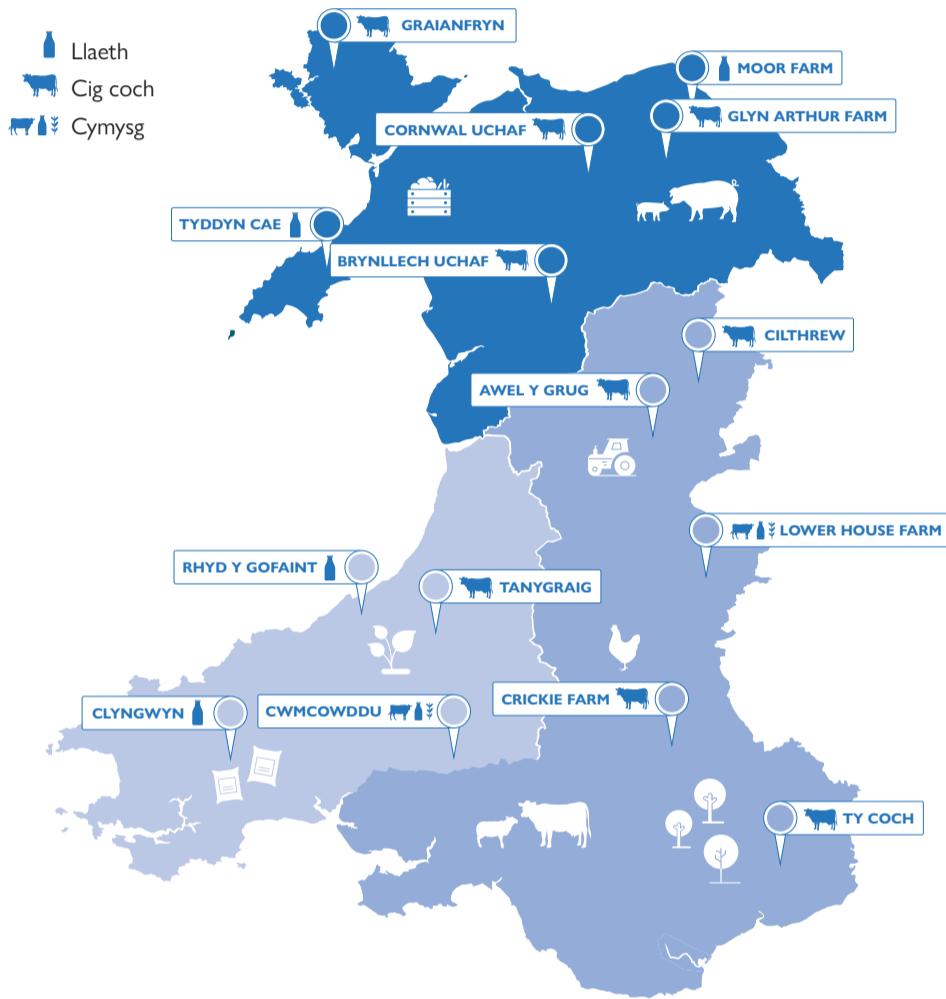

Diogelu a Gwella Ecosystem y Fferm

Ein Ffermydd

17 o brosiectau ar draws [Rhwydwaith Ein Ffermydd](#) yn canolbwyntio ar:

- Iechyd y Pridd
- Ffermio Cymysg
- Defnydd effeithlon o ddŵr
- Dulliau naturiol o reoli llifogydd
- Lleihau'r risg o lygredd gwasgaredig

Grwpiau Trafod

Nodweddion SFS	Nifer cyfarfodydd grwpiau trafod	Oriau Cyfnewid Gwybodaeth	Unigolion a gefnogwyd
Diogelu a gwella ecosystem y fferm	19	37	152
Iechyd y Pridd	4	6.25	18
Ffermio Cymysg	18	35	148
Rheoli a chreu cynefinoedd mewn cae a lled naturiol	1	1.25	5
Lleihau'r risg o lygredd gwasgaredig (ansawdd dŵr)	1	1.5	7
Rheoli Llifogydd Naturiol	1	1.25	5

Engheifftiau:

- Iechyd y pridd a defnyddio gwrtaith dail
- Porfeydd amlywogaeth
- Cnydau Porthiant
- Cnydau Gorchudd
- Llygredd Amaethyddol a mapio risgiau

Mentora

147 awr o fentora wedi'u darparu

Pwnc	Nifer y Cyfarfodydd
Iechyd y pridd	4
Ffermio cymysg	4
Manteision defnyddio bridiau prin a brodorol	1
Rheoli a chreu cynefinoedd mewn caeau a lled-naturiol	6
Lleihau'r risg o lygredd gwasgaredig (ansawdd dŵr)	35

Mae dyfyniadau o ddyddiaduron mentora'n cynnwys -

- “Trafodwyd rheoli'r fuches a'r ddiadell, glaswellt a meillion, storio slyri a thail a thargedau busnes.”
- “Ymweliad â'r fferm i drafod risgiau dŵr budr sy'n rhedeg oddi ar iardiau, rheolau ynglŷn â storfeydd tail a rheoliadau a rheolau'r clamp silwair (SSAFO), yn ogystal â rheoliadau Rheoli Llygredd newydd. Edrychwyd ar gyfleoedd amrywiol i leihau dŵr budr trwy godi to dros iardiau, sef y peth mwyaf ymarferol i'w wneud.”
- “Aethom drwy'r wybodaeth roedd y Mentora'i wedi'u nodi yn y gweithlyfr llygredd amaethyddol ac unrhyw ymholiadau a oedd ganddo.”

Dosbarthiadau Meistr

302 o bobl yn bresennol ar draws 19 Dosbarth Meistr gan gynnwys:

- Dosbarthiadau Meistr ar Reoli Llygredd Amaethyddol (CoAP)
- Deall cyfleoedd a buddion coed ar ffermydd

Adborth:

“Roedd y cyfarfod heddiw yn ddi-ddorol ac addysgiadol iawn. Falch iawn o allu bod yn bresennol, yn enwedig gyda siaradwr o'r radd flaenaf.”

Digwyddiadau ymwybyddiaeth strategol

16 o ddigwyddiadau **262** yn bresennol

Enghraifft o'r digwyddiadau a gynhaliwyd yn ystod y cyfnod hwn oedd:

- Maeth ac ansawdd silwair
- Digwyddiad Dadansoddi Porthiant mewn marchnad

“Ddim yn gwybod beth i'w ddisgwyl o'r sgwrs, gan mai dyma oedd ein sgwrs gyntaf, ond yn bendant byddwn yn parhau i fynd i'r digwyddiadau hyn.”

Agrigôp

Cynhaliwyd 10 cyfarfod Agrigôp

- Iechyd y pridd 3
- Ffermio cymysg 1
- Manteision defnyddio bridiau prin a brodorol 4
- Rheoli a chreu cynefinoedd mewn caeau a lled-naturiol 1
- Lleihau'r risg o lygredd gwasgaredig 1

Roedd grwpiau a fu'n cyfarfod yn ystod y cyfnod yn canolbwyntio ar y canlynol:

Mae'r grŵp yn archwilio'r posibilrwydd o blannu coed ysgaw ac o bosibl gnydau aeron eraill fel systemau amaeth-goedwigaeth ar eu ffermydd.

Mae'r grŵp yn archwilio opsiynau a allai lleihau'r gost o fwydo biff a defaid. Maent yn edrych i mewn i dyfu a rheoli cnydau a phorfeydd amgen a fyddai o fudd i'r amgylchedd. Mae gostyngiadau mewn mewnbynnau yn ogystal â dewis a bridio da byw hefyd yn cael eu harchwilio.

Mae'r grŵp yn gweithio tuag at gynhyrchu a chyflenwi marchnad drwy gydol y flwyddyn ar gyfer porc maes o ansawdd da a gynhyrchir yn lleol.

E-Ddysgu

Cyrsiau ar gael	Unigolion a gefnogwyd	Busnesau a gefnogwyd
11	9	3

Roedd y cyrsiau a gwblhawyd yn cynnwys:

E-Ddysgu: *Newid Hinsawdd a Rheoli Tir*

E-Ddysgu: *Invasive Species*

E-Ddysgu: *Rheoli Slyri*

Cyrsiau Newydd sydd ar gael ar BOSS:

E-Ddysgu: *An Introduction to Sustainable Farming*

Cymorthfeydd

49 o gymorthfeydd. Roedd y pynciau'n cynnwys -

Gwasanaeth Cyngori

Achosion o gyngor a roddwyd:
Cyngor Glaswelltir Technegol

- 3 Cyngor ar amaeth-amgylchedd
- 11 Da byw
- 259 Rheoli Glaswelltir

Dyfyniad gan ffermwr:

"Gwnaeth yr ymgynghorwr waith gwych, byddwn yn argymhell y gwasanaeth i unrhyw un" - cyngor glaswelltir technegol

Garddwriaeth

Wrth ddarparu holl wasanaethau Garddwriaeth Cyswllt Ffermio, ein nod yw hybu sut mae diogelu a gwella ecosystem y fferm yn rhan bwysig o sicrhau bod Garddwriaeth yn ddiwydiant cynaliadwy yma yng Nghymru.

Mae dau o'r digwyddiadau a gynhaliwyd gennym yn ddiweddar, sef Sut i droi'n organig a 'Tyfu pwmpenni'..., wedi canolbwyntio ar ffermio organig, gwahanol systemau cynhyrchu ac iechyd a ffrwythlondeb y pridd.

Mae iechyd y pridd yn faes ffocws allweddol ym maes cymorth busnes Garddwriaeth. Mae 45% o'r holl geisiadau am gymorth ar gyfer busnesau Garddwriaeth wedi gofyn am gymorth gydag iechyd y pridd. Mae 65% o'r rhain wedi cael sesiwn gydag agronomegydd.

Hyfforddiant Achrededig

Cyrsiau ar gael	Unigolion a gefnogwyd	Oriau o Hyfforddiant	Busnesau a gefnogwyd
6	1	5	1

Y cwrs a gwblhawyd oedd Defnyddio Dip Defaid yn Ddiogel.

Clinigau

Cwblhawyd 492 o Glinigau
Roedd y pynciau'n cynnwys -

